

عنوان مقاله:

بررسی فقهی و حقوقی عنصر مصلحت در قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات علوم سیاسی، حقوق و فقه، دوره 7، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

عادل اصغرپورطلوعی - عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر

سودا غلامی باغی - کارشناسی ارشد فقه و معارف اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شبستر

خلاصه مقاله:

خانواده به عنوان نهادی مهم در جامعه، جایگاه ارزشمندی در فقه و حقوق دارد، روابط افراد خانواده خصوصا زوجین ازجمله موضوعاتی است که تحت تاثیر تحولات زمان قرار می گیرد و طبیعی است که با تحول موضوع انتظار می رود احکام و مقررات مربوطه نیز تغییر یابد. مصلحت عنصر زیر بنایی فقه اسلامی و در بردارنده روح مشترک تمام احکام است. علی رغم اینکه در نظر فقهای شیعه به عنوان یک منبع مستقل به شمار نمی رود؛ لکن در ذیل عقل و مقاصد کلان شریعت قابلیت استناد دارد و نباید از کاربرد مصلحت در هنگام تزامم احکام، ملاکات، مصالح و همچنین کارایی مصلحت در مقام تفسیر غافل ماند. بنابراین تبیین مفهوم این عنصر و جایگاه آن به لحاظ محوریت و دخالت آن در تشریع و استنباط احکام در فقه امامیه ضروری است. قانون حمایت خانواده دربرگیرنده تفکری جامع درباره موضوعات خانواده بوده و بدون شک تحولات جهانی و اوضاع و احوال ایران، آن را کمابیش تحت تاثیر قرار داده است. با این تفاسیر جایگاه عنصر مصلحت در قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ در موارد مختلف مربوط به حقوق خانواده، قابل بررسی است. نقش آفرینی مصلحت در حوزه حقوق مدنی امری غیرقابل انکار است. اما ازآنجا که تبیین جایگاه مصلحت در این حوزه نیازمند اثبات حضور مهم این عنصر در فقه شیعه می باشد، لذا پژوهش حاضر بر آن است تا پس از تبیین مفهومی مصلحت و اثبات جایگاه کلیدی آن در فقه امامیه، با بررسی مصادیق بارز نقش آفرینی مصلحت در حوزه حقوق مدنی و پاسخ گفتن به ابهامات موجود در این زمینه به تبیین جایگاه مصلحت در این حوزه بپردازد. این تحقیق در پی آن است که به روش توصیفی-تحلیلی به بررسی فقهی و حقوقی عنصر مصلحت در قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۹۱ بپردازد.

کلمات کلیدی:

عنصر مصلحت، حقوق خانواده، فقه اسلامی، حقوق مدنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1502212>

